

అరణ్యపర్వము - జ్ఞానప్రథము

విఘ్నేశ్వర ధ్యానమ్

నమస్తే గణనాథాయ గణానాం పతయే నమః ।
భక్తిప్రియాయ దేవేశ భక్తేభ్యః సుఖదాయక ॥

శ్రీనివాస ధ్యానమ్

అనన్తవేదసంవేద్యం నిర్దోషం గుణసాగరమ్ ।
అతీంద్రియం నిత్యముక్తం శ్రీనివాసం భజేనిశమ్ ॥

శ్రీకృష్ణ ధ్యానమ్

వందే నవఘనశ్యామం పీతకౌశేయవాససమ్ ।
సానన్దం సున్దరం శుద్ధం శ్రీకృష్ణం ప్రకృతేః పరమ్ ॥

వ్యాస ధ్యానమ్

వేదవ్యాసం స్వాత్మరూపం సత్యసన్దం పరాయణమ్ ।
శాన్తం జితేంద్రియక్రోధం సశిష్యం ప్రణమామ్యహమ్ ॥

అథ సంకల్పః

శ్రీమదాదివరాహక్షేత్రే, విరాజమానస్య, జగద్రక్షణార్థమవతీర్ణస్య, శ్రీమదఖి-
లాండకోటిబ్రహ్మాండనాయకస్య, శ్రీవేంకటేశ్వరస్వామినః,
పరిపూర్ణానుగ్రహేణ, సర్వేషాం, భక్తజనానామ్, ఆధివ్యాధినివృత్తిద్వారా,
ఆయురారోగ్యైశ్వర్యాభివృద్ధ్యర్థం, సర్వారిష్టనివృత్తిద్వారా సకలశ్రేయోఽ-
భివృద్ధ్యర్థం, ధర్మార్థకామమోక్షాఖ్య, చతుర్విధ, పురుషార్థసిద్ధ్యర్థం,
సమస్తపాపక్షయార్థం, శ్రీపరమేశ్వరప్రీత్యర్థం శ్రీమన్మహాభారతే, వనపర్వణి,
యథాశక్తి తృతీయాధ్యాయాన్తర్గత, శ్లోకసారాయణం, ఆచార్యముఖేన
కరిష్యామహే.

శ్రీకృష్ణపరబ్రహ్మణే నమః

ధౌమ్య ఉవాచ

- సూర్యోఽర్చమా భగస్త్వస్యై పూషార్కః సవితా రవిః।
గభస్తిమానజః కాలః మృత్యుర్ధాతా ప్రభాకరః ॥3-16॥
- పుథివ్యాపశ్చ తేజశ్చ ఖం వాయుశ్చ పరాయణమ్।
సోమో బృహస్పతిః శుక్రః బుధోఽంగారక ఏవ చ ॥3-17॥
- ఇంద్రో వివస్వాన్ దీప్తాంశుః శుచిః శౌరిః శనైశ్చరః।
బ్రహ్మో విష్ణుశ్చ రుద్రశ్చ స్కందో వైశ్రవణో యమః ॥3-18॥
- వైద్యుతో జాతరశ్చాగ్నిః ఐంధనస్తేజసాం పతిః।
ధర్మధ్వజో వేదకర్తా వేదాంగో వేదవాహనః॥ ॥3-19॥
- కృతం త్రేతా ద్వాపరశ్చ కలిః సర్వమలాశ్రయః।
కలా కాస్యో ముహూర్తాశ్చ క్షపా యామస్తథా క్షణః ॥3-20॥
- సంవత్సరకరోఽశ్వత్థః కాలచక్రో విభావసుః।
పురుషః శాశ్వతో యోగీ వ్యక్తావ్యక్తః సనాతనః॥ ॥3-21॥
- కాలాధ్యక్షః ప్రజాధ్యక్షః విశ్వకర్మా తమోనుదః।
వరుణః సాగరోఽశుశ్చ జీమూతో జీవనోఽరిహా॥ ॥3-22॥
- భూతాఽశ్రయో భూతపతిః సర్వలోకనమస్కృతః।
స్రష్టా సంవర్తకో వహ్నిః సర్వస్యాదిరలోలుపః॥ ॥3-23॥
- అనంతః కపిలో భానుః కామదః సర్వతోముఖః।
జయో విశాలో వరదః సర్వధాతునిషేచితా॥ ॥3-24॥
- మనఃసుపర్ణో భూతాదిః శీఘ్రగః ప్రాణధారకః।
ధన్వంతరిర్ధామకేతుః ఆదిదేవోఽదితేః సుతః॥ ॥3-25॥

ద్వాదశాత్మా_రవిందాక్షః పితా మతా పితామహాః।
స్వర్గద్వారం ప్రజాద్వారం మోక్షద్వారం త్రివిష్టపమ్॥ ॥3-26॥

దేహకర్తా ప్రశాంతాత్మా విశ్వాత్మా విశ్వతోముఖః।
చరాచరాత్మా సూక్ష్మాత్మా మైత్రేయః కరుణాన్వితః॥ ॥3-27॥

వీతద్ వై కీర్తనీయస్య సూర్యస్యామితతేజసః।
నామాష్టశతకం చేదం ప్రోక్తమేతత్ స్వయంభువా॥ ॥3-28॥

సురగణపితృయక్షసేవితం హ్యసురనిశాచరసిద్ధవందితమ్।
వరకనకహుతాశనప్రభం ప్రణిపతితో_స్మి హితాయ భాస్కరమ్॥ ॥3-29॥

సూర్యోదయే యః సుసమాహితః పఠేత్ స పుత్రదారాన్ ధనరత్నసంచయాన్।
లభేత్ జాతిస్మరతాం నరః సదా ధృతిం చ మేధాం చ స విందతే పుమాన్॥ ॥3-30॥

ఇమం స్తవం దేవవరస్య యో నరః ప్రకీర్తయేచ్ఛుచిసుమనాః సమాహితః ।
విముచ్యతే శోకదవాగ్నిసాగరాత్ లభేత్ కామాన్ మనసా యథేష్పితాన్॥ ॥3-31॥

వైశంపాయన ఉవాచ ।

ఏవముక్తస్తు ధామ్యేన తత్కాలసదృశం వచః ।
విప్రత్యాగసమాధిస్థః సంయతాత్మా దృఢవ్రతః ॥ ॥3-32॥

ధర్మరాజో విశుద్ధాత్మా తప ఆతిష్ఠదుత్తమం।
పుష్పోపహరైర్బలిభిః అర్చయిత్వా దివాకరం॥ ॥3-33॥

సో_వగాహ్య జలం రాజా దేవస్యాభిముఖో_భవత్।
యోగమాస్థాయ ధర్మాత్మా వాయుభక్తో జితేంద్రియః ॥3-34॥

గాంగేయం వార్యుపస్పృశ్య ప్రాణాయామేన తస్థివాన్।
శుచిః ప్రయతవాగ్భృత్వా స్తోత్రమారబ్ధవాంస్తతః ॥3-35॥

యుధిష్ఠిర ఉవాచ।

- త్వం భానో జగతశ్చక్షుః త్వమాత్మా సర్వదేహినాం।
త్వం యోనిః సర్వభూతానాం త్వమాచారః క్రియావతాం ॥ ॥3-36॥
- త్వం గతిః సర్వసాంఖ్యానాం యోగినాం త్వం పరాయణం।
అనావృతార్గలద్వారం త్వం గతిస్త్యం ముముక్షతాం ॥ ॥3-37॥
- త్వయా సంధార్యతే లోకః త్వయా లోకః ప్రకాశ్యతే ।
త్వయా పవిత్రీక్రియతే నిర్వాజం పాల్యతే త్వయా ॥ ॥3-38॥
- త్వాముపస్థాయ కాలే తు బ్రాహ్మణా వేదపారగాః ।
స్వశాఖావిహితైర్మంత్రైః అర్చంత్యుషిగణార్చితమ్ ॥ ॥3-39॥
- తవ దివ్యం రథం యాంతమ్ అనుయాంతి వరాద్ధినః ।
సిద్ధచారణగంధర్వాః యక్షగుహ్యకపన్నగాః ॥ ॥3-40॥
- త్రయస్త్రింశచ్చ వై దేవాః తథా వైమానిక గణాః।
సోపేంద్రాః సమహేంద్రాశ్చ త్వామిష్టాసిద్ధిమాగతాః॥ ॥3-41॥
- ఉపయాంత్యర్చయిత్వా తు త్వాం వై ప్రాప్తమనోరథాః।
దివ్యమందారమాలాభిః తూర్ణం విద్యాధరోత్తమాః॥ ॥3-42॥
- గుహ్యోః పితృగణాః సప్త యే దివ్యా యే చ మానుషాః।
తే పూజయిత్వా త్వామేవ గచ్ఛంత్యాశు ప్రధానతాం॥ ॥3-43॥
- వసవో నురుతో రుద్రాః యే చ సాధ్యా మరీచిపాః।
వాలఖిల్యాదయః సిద్ధాః శ్రేష్ఠత్వం ప్రాణినాం గతాః॥ ॥3-44॥
- సబ్రహ్మకేషు లోకేషు సప్తస్వప్యఖిలేషు చ।
న తద్భూతమహం మన్యే యదర్కాదతిరిచ్యతే ॥ ॥3-45॥

సంతి చాన్యాని సత్త్వాని వీర్యవంతి మహాంతి చ ।
న తు తేషాం తథా దీప్తిః ప్రభావో వా యథా తవ ॥ ॥3-46॥

జ్యోతీంషి త్వయి సర్వాణి త్వం సర్వజ్యోతిషాం పతిః ।
త్వయి సత్యం చ సత్త్వం చ సర్వేభావాశ్చ సాత్త్వికాః ॥ ॥3-47॥

త్వత్తేజసా కృతం చక్రం సునాభం విశ్వకర్మణాః
దేవారీణాం మదో యేన నాశితః శార్ఙ్గధన్వనా ॥ ॥3-48॥

త్వనూదాయాంశుభిస్తేజః నిదాఘే సర్వదేహినాం
సర్వాషధిరసానాం చ పునర్వర్షాసు ముంచసి ॥ ॥3-49॥

తపంత్యన్యే దహంత్యన్యే గర్జంత్యన్యే తథా ఘనాః
విద్యోతంతే ప్రవర్షంతి తవ ప్రావృషి రశ్మయః ॥ ॥3-50॥

న తథా సుఖయత్యగ్నిఃన ప్రావారా న కంబలాః
శీతవాతార్దితం లోకం యథా తవ మరీచయః ॥ ॥3-51॥

త్రయోదశద్వీపవతీం గోభిర్భాసయసే మహీం
త్రయాణామపి లోకానాం హితాయైకః ప్రవర్తసే ॥ ॥3-52॥

తవ యద్యుదయో న స్యాత్ అంధం జగదిదం భవేత్
న చ ధర్మార్థకామేషు ప్రవర్తేరన్మనీషిణాః ॥ ॥3-53॥

ఆధానపశుబంధేష్టిమంత్రయజ్ఞతపఃక్రియాః
త్వత్ప్రసాదాదవాప్యంతే బ్రహ్మక్షత్రవిశాం గణైః ॥ ॥3-54॥

యదహర్భ్రహ్మణః ప్రోక్తం సహస్రయుగసంమితం
తస్య త్వమాదిరంతశ్చ కాలజ్ఞైః పరికీర్తితః ॥ ॥3-55॥

ఇతి శ్రీమన్మహాభారతే వనపర్వణి అరణ్యపర్వణి కామ్యకవన ప్రవేశే
తృతీయోఽధ్యాయః ॥ 3 ॥

శ్రీవేంకటేశ్వరస్వామి వారి గోవిందనామావళి

అథ క్షమాప్తార్థనా

యదక్షరపదభ్రష్టం మాత్రాహీనం చ యద్భవేత్ ।
తత్సర్వం క్షమ్యతాం దేవ నారాయణ నమోఽస్తుతే ॥

అథ లోకక్షేమప్రార్థనా

స్వస్తిప్రజాభ్యః పరిపాలయంతాం న్యాయ్యేనమార్గేణ మహీం మహీశాః ।
గోబ్రాహ్మణేభ్యశ్శుభమస్తు నిత్యం లోకాస్సమస్తాస్సుఖినో భవన్తు ॥

అథ భగవత్సమర్పణమ్

కాయేన వాచా మనసేంద్రియైర్వా బుద్ధ్యాత్మనా వా ప్రకృతేస్స్వభావాత్ ।
కరోమి యద్యత్సకలం పరస్మై నారాయణాయేతి సమర్పయామి ॥

అథ మంగళమ్

శ్రీయఃకాంతాయ కళ్యాణనిధయే నిధయేఽర్థినామ్ ।
శ్రీవేంకటనివాసాయ శ్రీనివాసాయ మంగళమ్ ॥

